

Потніцева Т. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ДЖОН ХОЛДЕН – ХОЛДЕН КОЛФІЛД (КІПЛІНГ – СЕЛІНДЖЕР): ЛОГІКА ПОРОДЖЕННЯ СМISЛУ

У статті зроблена спроба знайти у смисловому плані роману Селінджер «Над прірвою у житті» можливий перегук з оповіданням Кіплінга «Без благословення Церкви», написаним у 1890 році. Прикладів «перегукувань» між авторами та їх творами безліч. Таке траплялося іноді й тоді, коли автори не знали про творчість іншого, але жили в одну й ту ж епоху, дихали одним повітрям або при часовій різниці мали подібність художніх світів й характеру образного мислення. Логіку породження смислу, який об'єднує двох письменників різних епох і різних естетичних орієнтирів, шукаємо в антропонімі – імені головного героя, яке є, безумовно, концептуальним і для Селінджера, і для Кіплінга. Значення «тримати», «зберігати» в антропонімі «Холден» (Holden) визначено концептуальним для кожного твору, де йдеться про те, щоб «утримати», «оберігати» від згубної сили «фальшивого» (phony) світу себе і таких, як ти сам. Роль охоронця «іншого» життя, де переважають щирість, чистота й відвертість душі людини, обирає для себе і кіплінгівський герой, і герой роману Селінджера. Але чи зможуть вони «утримати» (to hold) його після всього, що з ними трапилось, – питання, яке ставлять обидва автори і навряд чи його вирішують.

Обидва – і кіплінгівський Джон Холден, і селінджерівський Холден Колфілд не змогли, перш за все, «утримати себе», врятувати, зберегти себе. Вони самі опинилися на краю прірви того життя, яке вони не приймають. Їх «дорога до дому» привела до зруйнування ілюзії про можливість іншого існування. Все виявилось лише уявою, бажанням, мрією, фантазією. Те, що професор з англійської літератури С.Гілберт (Eliot L. Gilbert) говорив про Селінджера, порівнюючи його з Гемінгвеєм, можна віднести і до оповідання Кіплінга: в історіях англійського і американського письменника присутнє створення «нереальності образу завтра» (“artifice of tomorrow”), а «відчуття ірраціональності життя завжди маячить на тлі».

Ключові слова: Кіплінг, Селінджер, Холден, антропонім, тримати, ехограма.

Постановка проблеми. Надзвичайно точним є метафоричне визначення Р.Бартом взаємодії в тексті різних текстів – «ехограма» (S/Z), в якій, на думку французького вченого, відображається культурна «пам'ять» твору, його «хитка смислова множинність» [5, с. 566]. Такі думки мали й інші видатні літературознавці – С. Ріффатер, Ю. Лотман, але тоді, коли мова йшла більшою мірою про постмодернізм [7, с. 333–336]. Хоча всі згадані визначення – і бартівська «ехограма», і «суперпозиції інших текстів» (М. Ріффатер), і «пам'ять тексту» (Ю. Лотман) – співвідносяться з будь-яким значним твором, який завжди має семіотичну багатовекторність. Прикладів «перегукувань» між авторами та їх творами безліч. Таке траплялося іноді й тоді, коли автори не знали про творчість іншого, але жили в одну й ту ж епоху, дихали одним повітрям або при часовій різниці мали подібність художніх світів й характеру образного мислення. Варто лише порівняти початок «Пісні Міньон» Гете (“Kunst du das land...”), байронівський початок «Абідоської нареченої» («Know ye

the land...”) та рядки поеми А. Міцкевича «Заклик до Неаполю» (“Wezwanie do Neapoly): “Znasz-li ten kraj...”. Вражають співпадіння поетичних рядків у тих, хто, здається, і не знав про існування один одного: «Когда б вы знали из какого сора...» (А. Ахматова, 1949) – “These masterful images because complete/Grew in pure mind, but out of what began?” (Йейтс, 1939), «Быть знаменитым некрасиво...» (Б. Пастернак, 1956) та “I am nobody/Who are you?” (Е. Дікінсон, 1921). Як пояснює відомий поет, літературознавець Г. Кружков, «...Кінець кінцем, крім звичайних шляхів передачі інформації є повітряні, надчутливі шляхи» [6, с. 470–471]. І тут знов звертаємось до Р. Барта, який бачив завдання науки про літературу не в тому, щоб «наділяти й виявляти у тексті якийсь смисл», а в тому, «щоб описувати логіку породження будь-яких смислів» [1, с. 271].

Постановка завдання. Цю логіку породження смислу в одному відомому культовому тексті американської літератури ХХ століття «Над прірвою у житті» і спробуємо знайти й пояс-

нити кризь літературні паралелі й перегукування, які в ньому присутні. А цих перегукувань знаходять удосталь. Варто лише відкрити першу сторінку роману Селінджера і роману «Пригоди Гекльберрі Фінна» Марка Твена, автора, з творів якого, за словами Е.Гемінгвея, вийшла вся сучасна йому американська література. Співпадає не тільки стильова манера сповіді тінейджера і там і тут (Т. Денисова називає «суто американською літературною традицією», коли йдеться про героя-підлітка [4, с. 217]). Співпадає сама проблема «шляху» підлітку або американського “innocent” (неосвіченого у чомусь) до дорослого, життя, дізнання у ній про лицемірність, підлість, «липу» (phony) – всього того, що герої відкидають, намагаючись вирватись з цього суспільства. В романі чують «голоси» Шекспіра, Діккенса, Достоєвського, Гарді, Джойса, Фолкнера, Гемінгвея тощо [3]. Але у центрі нашої уваги смислотворення тексту кризь одну деталь поетики тексту – символіки й художньої функції самого імені героя. Це відомий всім Холден Колфілд (Holden Caulfield), ім'я якого доволі екзотичне. Але воно набуло надзвичайного розповсюдження в суспільстві саме завдяки цьому твору американського письменника. Діаграми статистики розповсюдження доводять, як стрімко зростає кількість Холденів у США з кінця 50 років до кінця ХХ століття.

Виклад основного матеріалу. Немає ані історії, ані пояснень тому, чому виникла зацікавленість Селінджера до цього антропоніму. Навряд чи пояснення з'являться: всім відомо про не публічність й багаторічне пустельництво письменника, якого літературознавці називають навіть «письменником-невидимкою». Тому спробуємо знайти логіку використання імені у розшифровці селінджерівської «ехограми», в «голосі» іншого твору, який, як здається, тут є.

Ім'я Холден (Джон Холден –John Holden) з'являється раніше, ніж селінджерівський Холден Колфілд, в одному з оповідань Р. Кіплінга – «Без благословення церкви» (“Without Benefit of Clergy”, June, 1890, Macmillan’s Magazine), яке було спочатку розміщено в збірнику оповідань “The Courting of Dinah Shadd and other Stories” (1890), подали у збірці – “Mine Own People” (1891), “Life’s Handicap” (1891). Немає сенсу наводити безліч гіпотез з приводу походження імені в романі Селінджера. Багато з них є відомими, особливо ті, що стосуються етимологічного аналізу, деякі, однак, не дуже переконливі. Зупинитися на них у деталях у рамках теми, що пропо-

нується, немає можливості. Однак наведемо одну з останніх думок дослідника і біографа творчості Селінджера К. Славенскі про те, що ім'я Холден Колфілд у Селінджера виникло і під впливом імен сучасних автору знаменитих голлівудських акторів Вільяма Холдена (William Holden 1918–1981) і Джоан Колфілд (Joan Caulfield 1922–1991) [8, с. 243]. Це насправді могло бути і так, адже символом лицемірства та нещирості американського суспільства для героя Селінджера був саме Голлівуд, якому продався старший брат Д.В. – не ім'я, а тільки букви, які співвідносяться зі значенням «децибел» – одиниця шуму. І все ж, зупиняємось на іншій версії, яку пропонуємо, – літературний вплив символіки імені кризь схожу проблематику іншого твору, яка, мабуть, теж може мати місце. Спробуємо почути в романі американського письменника голос автора твору «Без благословення церкви».

Оповідання Кіплінга, про яке йдеться, було добре відомо читачам. Один з сучасників письменника, Едмунд Госсан (Edmund Gossan) ще у 1893 році в рецензії на оповідання в часописі “Questions at issue” (Heineman, 1893) назвав це оповідання «кульмінацією його таланту» (“the culminating point of his genius” [15, p. 280]. Високу оцінку цьому оповіданню й прозі Кіплінга в цілому надав Сомерсет Моєм. Він відмітив її найвищу якість, яку письменник досяг саме у цьому творі і «пізніше ніколи не перевершив» (“...the quality which later he often achieved but never surpassed”) [15, p. xiii].

В останній збірці, де було надруковано оповідання Кіплінга «Без благословення церкви», історію героя за ім'ям Джон Холден передують рядки віршу, який пізніше увійде до збірника “Songs from Books” (1913) і буде потім супроводжувати це оповідання при перекладі та повторних публікаціях. Назва віршу «Гірка води» (Bitter Waters) – очевидна відсилка до біблійних поетичних рядків з «Книги Виходу» (Вих., XV, 23) про гіркі води Мерри, непридатні до пиття:

Before my Spring I garnered Autumn’s gain,
Out of her time my field was white with grain,
The Year gave up her secrets to my woe,
Forces and deflowered each sick season lay,
In mystery of increase and decay;
I saw the sunset ere men saw the day,
Who are too wise in that I should not know.

(Ще до моєї весни я дізнався про підсумки осені/
Поза її часу мої поля вже були наповнені білим зерном,
а Рік розкрив мені секрети щодо моєї смуги/
Вся могутність і згвалтованість його

сезонів була визначеною переді мною / У таємниці наростання та зруйнування / Я бачив захід сонця до того, як люди бачили день, / Ті, хто мудріші за мене у тому, чого я не знаю)

Активний учасник англійського кіплінгівського об'єднання Філіп Холбертон (Philip Holberton) назвав цей вірш «плачем за приреченим коханням, про яке йдеться в оповіданні» (“These lines are a lament for the doomed love in the story” [12].

Історія, створена Кіплінгом у цьому оповіданні, дійсно, про приречене кохання англійського службового Джона Холдена до юної індіанки Аміри, яку мати через злидні продала у неволю білому завойовнику. Відразу помітимо звукову асоціацію імені героїні (Ameera) з назвою того місця, куди ізраїльтяни за Біблією прийдуть випити води – Мерра («гіркота»). У цьому всьому відображення знайомої з творчості письменника теми зустрічі-зіткнення Сходу та Заходу. Зустріч англійця Холдена та індіанки Аміри призвела до виникнення дивовижного гармонійного союзу людей, які не просто покохали один одного, а й дізналися про одну мову, якою розмовляють їх душі. Але ж «правила» поведінки англійця в Індії не дозволяли Холдену бути відвертим з товаришами і відкрити їм те, що в нього є інше життя, до якого він стрімко прямував після роботи. Герой Кіплінга гостро відчуває «життєву подвійність», яка мучить його. Пізніше ця подвійність, вимога бути не тим, ким ти є, буде мучити і селінджерівського Холдена Колфілда у всіх оповіданнях про нього і, головним чином, у кульмінації його історії – романі «Над прірвою у житті» [8, с. 65]. Ця «подвійність» мучила і самого автора: постійний відвідувач клубу «Сторк» Селінджер засуджував те життя, яке сам вів» [8, с. 65]. У своєму знаковому для американської літератури творі автор дійсно зібрав все про свого героя, над чим він розмірковував з 1945 по 1951 роки. Перша історія про Холдена Колфілда «Легкий бунт на Медісон» (хоча оповідання було надруковано у 1946 р., воно є першим про улюбленого героя Селінджера) увійде до роману як його 17 глава. В цій історії йдеться про перебування Холдена у центрі Нью-Йорка зі знайомою дівчинкою Селлі під час шкільних канікул. Їх «маленький, легкий бунт» був у спробі кинути виклик тій «фальші» життя, яку вони вже відчули. І це знаходить прояв в особливій розкутості поведінки, намаганні на повну посмакувати дорослого життя: пияцтво, куріння, перегляд безглузких кінострічок. А потім «помріяти про те, щоб назавжди покинути життя у великому місті, поїхати кудись у Вермонт та одру-

житися колись» (“dream of leaving the big city for Vermont and make getting married one day...” [16]. В оповідання «Я божевільний» (воно є другим після «Легкого бунту на Медісон», хоча надруковане раніше, у 1945 р.) вже більшою мірою проглядається контур сюжету «Над прірвою у житті»: тут з'являються знайомі за книгою герої – старий Спенсер (Old Spencer), сестра Холдена Фібі (Phoebe) і знайомі картини Нью Йорку, перш за все, Центральний парк, де цей Холден буде теж цікавитися долею качок взимку.

Головною і символічною у цьому оповіданні є перша картина, як і в романі, де уточнюється місцеперебування героя, його позиція «зверху», з пагорбу Томсен (Thomsen Hill). Як він сам скаже, «тільки божевільні хлопці стояли би там. Я один з них. Божевільний. Я не приколююся» (“Only a crazy guy would have stood there That's me. Crazy. No kidding [17]. «Божевілля», яке він відчуває у собі, це те ж саме відчуття чужості світу, несхожості, неспівпадіння з ним, що стало зрозумілим його щирою душею так рано. З цього мотиву неспівпадіння з навколишнім світом розпочинається історія розвитку головної оповіді про «дитину, провинна якої була лише у тому, що вона дуже добре розуміла людей» (“The heart-warming story of a kid whose only fault lay in understanding people so well that most of them were baffled by him and only a very few would believe in him” [17]. Детальний аналіз історії появи роману з циклу оповідань про Холдена Колфілда дивіться в монографії І. М. Гольтер [3].

Холден з роману «Над прірвою у житті» розпочинає свою сповідь з опису картини гри у футбол, за якою він спостерігає, з того ж самого пагорбу Томсен, і, як колись шатобріанівський Рене зі скелі Катскіл, оглядає світ зверху вниз, розуміючи, що повернення туди немає. Цю позицію «над» відмічає і Кеннет Славенскі, автор вже згаданої нашумілої біографії письменника, за якою було створено не менш гучну кінострічку «За прірвою у житті» (Rebel in the Rye, 2017, реж. Денні Стронг): «У першій же сцені роману Холден з'являється в образі відкинутого – він стоїть самотньо на пагорбі, дивиться здалека, як його однокласники грають у футбол, і роздумує про те, яким чужим для нього є світ, що його оточує, у якому всі завжди придурюються» [8, с. 244]. У цій позиції «над» – знак нонконформізму героя, і прояв ознак суто американського міфу про «невинного Адама, що будуватиме Місто на Горі, яке слугуватиме основою утворення Нового Світу батьками-пілігримами» [4, с. 218]

Проникнення читачем у суть селінджерівського героя трапляється у процесі його спостереження, споглядання за життям, від якого Холден відсторонюється. Мабуть у такій проекції є відбиток впливу на автора дзен-буддизму, східної філософії, ознаки якої є відчутними і у Кіплінга. Його герої – Джон Холден та Аміра полюбують відсторонитися від зовнішнього життя, забираючись на дах, щоб споглядати за небом і зірками. Це найяскравіші моменти спорідненості їхньої душі, коли вони обидва усвідомлюють і погоджуються, що ніхто там, «внизу», не може бути таким щасливим, як вони, тут, за межами вогнів і життя нічного міста.

Контраст між домом «справжнім», «своїм», тим, який кіплінгівській Холден знімає для Аміри, і чужим, у поселенні співвітчизників, нарощується після народження сина, що надало Джону Холдену відчуття повного щастя, абсолютної гармонії зі світом і небом над головою. З тим небом, на яке вони так полюбили дивитися вечорами з Амірою. Але, як віщувалося у вірші-пролозі, «знебарвленим» буде цей неймовірний «сезон» кохання, і там, де був «день», наш герой побачить «гіркий захід». Від сезонної лихоманки помре маленький Тота, а від епідемії холери – Аміра. Як не вмовляв її Джон Холден покинути небезпечне місце, вона його не покинула. Переважило її, східне, розуміння взаємовідношень між чоловіком і жінкою, що кохають один одного. Дім щасливого миття, яке зникло як мана, буде зруйнованим, на його місці спорудять дорогу, і вже ніхто не зможе сказати, де він стояв і чи був він взагалі.

Здавалось би, що спільного в цій історії, яку розповідає письменник зовсім іншого, ніж селінджерівського, часу, зі своєю наскрізною проблемою «Захід є Захід, а Схід є Схід», зі своєю манерою оповіді й естетичними принципами з твором американського автора другої половини ХХ століття? І все ж таки є відчуття перегукувань в «ехограмі» роману Селінджера з кіплінгівським оповіданням в концептуальній деталі його художнього світу – антропонімі Холден Колфілд.

Як бачимо, у Кіплінга з Селінджером співпадає тільки друга частина імені героя – Холден. Етимологія імені дозволяє зрозуміти його і буквально, й образне значення. В давньоанглійській мові, ОЕ, це слово – *healdan, holden* – означало «тримати», «утримувати», «оберігати». Це і є тим головним змістом, який обидва автори, як здається, акцентують в проблематиці своїх творів.

Думка «утримати», «оберігати» дітей від згубної сили «фальшивого» (phony) світу приходить

до Холдена Селінджера після того, як він почув і осмислив дивний зміст рядків бернсівського віршу в їх особливому дитячому сприйнятті. Саме у співанні цих рядків дитиною, яка йшла вулицею Нью-Йорка перед ним, Холдену відкрилося його призначення у цьому світі: рятувати малечу від лицемірства суспільства споживачів. Замість бернсівських рядків “*Gin a body meets a body/ Comin’ thro the rye*” (зустрічати когось) він почув “*If a body catches body / Coming through the rye*” (рятувати когось).

Кіплінгівський герой з появою у його житті Аміри весь час акцентує слово *hold* – «тримати», «утримувати», «оберігати» своє неймовірне щасливе життя. Воно, це щасливе життя, втілюється в маленькому сині. Так і передбачали Аміра та її мати, які були впевнені, що саме дитина може «утримати» кохання білого чоловіка: “*The love of a man, and particularly a white man, was at the best an inconstant affair, but it might, both women argued, be held* (виокремлено мною – Т.П.) *fast by a baby’s hands.*” [13]. Дотик Джона Холдена до дитини або дитини до нього приводить його серце у тремтіння, заповнюючи його бажанням утримати (to hold) цей приплив щастя та зберегти його якомога довше (селінджерівське “to catch” – «ловити» тут стає тотожним дієслову “to hold” – «тримати», «утримувати»). Утримати, пригорнути, підняти, зберегти – всі ці визначення відносяться і до Аміри. 16-річна дівчина, насправді, для нього теж дитина: «...ти дитина і я підніму тебе й понесу вниз по сходинкам» (“...*thou are a child and shall be picked up and carried down the staircase*”), – говорить він їй.

Цю роль – охоронця «іншого» життя, де переважають щирість, чистота й відвертість душі людини, як душі дитини, яка є не досвідченою у вадах світу, і обирає для себе кіплінгівський герой. Англійський письменник межі століть, як пишуть літературознавці, з особливою зацікавленістю сприймав й описував дитину, майже за романтиками, як образ «свіжих очей» й рятувальника світу» [12].

Саме таким буде сприймати себе і Холден Колфілд з роману «Над прірвою у житті». Друга складова його імені *Caulfield* підтверджує саме такий задум письменника, якщо прослідкувати етимологію імені, яке вперше і з’явилося у Селінджера: *Saul* – «оболонка», дитяче місце, яке обороняє плід у череві матері.

Смерть Тота і Аміри породжує в душі Джона Холдена з оповідання Кіплінга відчуття того, що він «не утримав», «упустив» зі своїх рук найголовніше у своєму житті: “*Holden found one helpless*

little hand that closed feebly on his finger. And the clutch ran through his body till it settled about his heart.” [13]. Дотик до нього тепер інших маленьких дітей призводить нестерпний біль: “...mere pain when one of them touched him [13]. Життя-ілюзія зникло, воно є зруйнованим, як і дім, де Холден пережив хвилини абсолютного щастя. Мотив «дороги до дому» або «побудови свого дому» набуває тут символічного значення як «спроба знайти точку опори на землі і подолати трагічну дисгармонію з навколишнім світом» [3, с. 94]. Є певна спорідненість між двома письменниками у символіці образу «дому», «оселі», намаганні здобути гармонічне середовище буття, побудувати таку оселю, яка для обох є проявом «внутрішньої сутності» [3, с. 95]. Саме таку «дорогу до дому» проходить і герой Кіплінга, і герой Селінджера. І обидва повертаються до вихідної точки своєї «дороги до дому», відчуваючи неспроможність побудувати або знайти такий «дім».

Саме з цього, з повертання до початку свого шляху, розпочинається, як пом’ятемо, сповідь селінджерівського героя. Нічим завершилися його пошуки гармонії життя у намаганні «врятувати», «утримати» безвинну душу на краю прірви – сучасного життя великого міста. Є певна гра смислами в слові *catcher* – це і «ловити» в універсальному розумінні значення, і визначення позиції гравця в американському футболі – «той, хто ловить, м’яч, а не подає».

Обидва твори співпадають за настроями і поза кадровим сумним висновком: що буде надалі з героями. І висновок, мабуть, вже є прогнозованим у тому, що, наприклад, передвіщає Джон Холдену вмираюча Аміра – його повернення до свого середовища, одруження з білою жінкою, народження інших дітей: “Though thou wed a white woman to-morrow, the pleasure of receiving in thy arms thy first son is taken from thee for ever. Remember me when thy son is born the one that shall carry thy name before all men. His misfortunes be on my head” [13]. А Холден Колфілд, скоріше за все, повернеться після санаторію до своєї Пенсі скул, щоб стати таким, як і всі, у цьому “phony” суспільстві. Обидва – і кіплінгівський Джон Холден, і селінджерівський Холден Колфілд не змогли, перш за все, «утримати себе», врятувати, зберегти себе. Вони самі опинилися на краю прірви того життя, яке вони не приймають. Їх «дорога до дому» привела до зруйнування ілюзії про можливість іншого існування. Все виявилось лише уявою, бажанням, мрією, фантазією: “...little house that serves as Holden’s fantasy world” [14]. Те,

що професор з англійської літератури С. Гілберт (Eliot L. Gilbert) говорив про Селінджера, порівнюючи його з Гемінгвеєм, можна віднести і до оповідання Кіплінга: в них присутнє створення «нереальності образу завтра» (“artifice of tomorrow”), а «відчуття ірраціональності життя завжди маячить на тлі» (“sense of the irrationality of life is always lurking in the background”) [11, p. 21–49].

Висновки. До свого Холдена Колфілда, як було відмічене, Селінджер йшов ціле десятиліття, пробуючи різні варіанти задуму центрального героя своєї творчості – від Холдена в оповіданні «Легкий бунт на Медісон-авеню» (1941), яке сам автор називає «сумним гумористичним оповіданням про різдвяні канікули учня приватної школи» [8, с. 163], Вінсента Колфілда та його брата Холдена в оповіданнях «Я божевільний», «День перед прощанням» (1944) до роману «Над прірвою у житті» (1951) [9]. Яку роль у цьому первісному і завершальному пошуку зіграло оповідання Кіплінга, – сказати важко, Ніяких коментарів до своїх творів Селінджер, як відомо і як було відмічене вище, не залишив. Але те, що він був знайомим з творчістю Кіплінга, лауреатом Нобелівської премії, автором оповідань, є безсумнівним. У 1939 році Селінджер завершив два курси Колумбійського університету, вивчаючи майстерність творців саме оповідань. Навряд чи його викладачі – редактор часопису «Сторі» Віт Бернет (Whit Burnett, 1889–1973) і поет, драматург, сценарист Чарльз Хенсон Таун (Charles Hanson Towne, 1877–1949) змогли б обійти увагою оповідання Кіплінга. До того ж, важко не погодитися зі словами Марка Твена, які наводить і Джон Вокер, і Альберт Пейн у своєму біографічному нарисі про нього [10]. Як доводять ці слова, американський дотепник гадав, що: «Кіплінг став одним з небагатьох людей на землі, кожне слово яких передається усім народам телеграфом, а не пароплавом...» [2, с. 12].

Чи є слід англійського письменника в романі Селінджера ми і спробували зрозуміти, шукаючи його у самому тексті, його деталях, виходячи з того, що заповідав своїм нащадкам Ред’ярд Кіплінг:

*Seek not to question other than
The books I have behind
("The Appeal")
Наразі ж воскресять на мить
Мене чийсь думки,
То прошу не мене судить,
А лиш мої книжки
(пер. М. Стріхи)*

Список літератури:

1. Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. М.: ИТ Прогресс, 1989. 616 с. URL: <https://www.rulit.me/books/izbrannyye-raboty-semiotika-poetika-read-5610077-1.html>
2. Вокер Джон. Ред'ярд Кіплінг: знайомство//Сучасний Кіплінг. Нові акценти інтерпретації. Матеріали конференції, Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 72 с.
3. Гольтер І.М. Роман Дж. Д. Селінджера «Над прірвою у житті» як літературний і культурний феномен. Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2016. 257 с.
4. Денисова Т. Історія американської літератури ХХ століття. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 487 с.
5. Косиков Г. Собрание соч. в 2-х тт. М.: Центр книги Рудомино, 2011. Т. 2. 696 с.
6. Кружков Г. Йейтс и русские поэты ХХ века // Уильям Батлер Йейтс. Роза и Башня... СПб: Симпозиум, 1999. 560 с.
7. Можейко М.А. Интертекстуальность // Постмодернизм. Энциклопедия. Минск: Интерра Сервис-Книжный Дом, 2001. 1040 с.
8. Славенски Кеннет Дж. Д. Сэлинджер. Идя через рожь. М.: Калибри, 2012. 496 с.
9. Цунский Андрей. Откуда взялся Холден Колфилд Джером Д. Сэлинджера. <https://www.godliterature.ru/article/2022/011/01/otkuda-vzialsia-holden-kolfild-dzerom-d-selindzer>
10. Paine Bigelow Albert. Mark Twain: A Biography: chapter 169: Harper&Bros, New York – London, 1912. Available at: <https://www.gutenberg.org/files/2988-h/2988-h.htm> (accessed at 25 January 2023).
11. Gilbert Eliot L. The Good Kipling: Studies in the Short Story. Athens: Ohio University Press, 1970. 216 p.
12. Holbert Philip. The Kipling Society Readers' Guide. https://www.kiplingsociety.co.uk/readers-guide/rg_withoutbenefit.htm
13. Kipling R. Without Benefit of Clergy.
14. May Charles E. Redyard Kipling and Craft of Fablee: Part II “Without Benefit of Clergy”, “Mary Postgate”, “The Gardener”//Reading the Short Story 9. https://www.may-of-the-short-story.blogspot.com/2014/10/06/Rudyard-kipling-and-craft-of-fable-part_15.html
15. McGivering. Without Benefit of Clergy. Notes. Edited by McGivering, 2006 // The Kipling Society Reader's Guide http://www.kiplingsociety.co.uk/readers-guide/rg_withoutbenefit.htm
16. Open Culture. The best free cultural and educational media on the web <https://www.openculture.com/2013/08/read-j-d-salingers-first-story-in-the-new-yorker.html>
17. Salinger J. I am crazy // Collier's Weekly, December, 22, 1945, p. 36–38 // The Unz Review. An Alternative Media Selection. <https://www.unz.com/print/Colliers-1945dec22-00036>

Potnitseva T. M. JOHN HOLDEN – HOLDEN CAULFIELD (KIPLING– SALINGER): THE LOGIC OF MEANING GENERATION

The article aims at finding a possible rollcall between the semantic plans of Salinger's novel “The Catcher in the Rye” (1951) and the short story by Kipling “Without Benefit of Clergy” (1890). There are many examples of such rollcalls between authors and their works. Such happens even when the authors are not aware about the works of each other but they lived in one and the same epoch, breathed the same air having the similarity of their creative worlds and the ways of inventing images. The logic of meaning generation which united the both writers of different epoch and different aesthetic landmarks was discovered in the anthroponomy – the name of a main protagonist that is without any doubt a conceptual one as for Salinger as for Kipling with his feeling of the language nuances. The meaning “to hold”, “to protect” in this anthroponomy (Holden) is of principal importance for each of the works of art which are about the problem “to hold”, “to protect” oneself and the like from the ruinous impact of the false (“phony”) world. The role of the guard of the “other” life in which sincerity, honesty and purity of human soul prevail is the goal of Kipling's and Salinger's characters. But would they be able to hold (to keep) it after everything had happened to them – is the question that the two authors put up but as it seems are unlikely to resolve. The both – Kipling's John Holden and Salinger's Holden Caulfield couldn't first of all “hold” and save themselves. They turned out to be at the verge of the cliff of the life they didn't accept. Their “road to home” led them to the ruining of illusions about the possibility of another existence. Everything turned out to be just a fantasy, a desire and only a dream not reality. The words of Eliot L. Gilbert – the professor of the English Literature – about Salinger whom he compared with Hemingway may be referred to Kipling as well. In his short story there is also an attempt to create “an artifice of tomorrow”, and “the sense of the irrationality of life is always lurking in the background”.

Salinger went a long way to his Holden Caulfield trying different options for the central protagonist of his creative art. The short story “Without Benefit of Clergy” by Kipling is obviously one of those literary works that had a certain impact on the American writer.

Key words: Kipling, Salinger, Holden, to hold, anthroponomy, echogram.